

Informacinis pranešimas

EMCDDA PRADEDA VIENUS METUS TRUKSIANTĮ PASIRUOŠIMĄ VYKDYTI NAUJUS ĮGALIOJIMUS

Naujas teisės aktas suteikia Europai platesnius įgaliojimus spręsti dabartines ir būsimas narkotikų problemas

(2023 m. birželio 30 d., LISABONA) Šiandien paskelbtas naujas teisės aktas suteikia Europai platesnius įgaliojimus spręsti dabartines ir būsimas narkotikų problemas. Siekiant neatsilikti nuo vis sudėtingesnio ir sparčiai kintančio narkotikų reiškinio, naujajame Europos Parlamento ir Tarybos reglamente iš dalies pakeisti **Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro (EMCDDA)** įgaliojimai.

Naujasis šiandien *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbtas reglamentas įsigalios rytoj. **EMCDDA** nustatytas vienu metų pereinamasis laikotarpis, skirtas pasiruošti vykdyti naujus įgaliojimus. 2024 m. liepos 2 d., kai bus pradėtas taikyti naujasis reglamentas, **EMCDDA** taps **Europos Sąjungos narkotikų agentūra (EUDA)**.

EMCDDA buvo įsteigtas 1993 m. narkotikų reiškiniui stebėti ir duomenims derinti ir standartizuoti. Tačiau pastaraisiais metais vis labiau augo atotrūkis tarp dabartinių jo įgaliojimų ir sudėtingėjančio ir kintančio šiuo laikotarpiu narkotikų reiškinio. Turėdama dabartinę tikrovę labiau atitinkančius aktyviau veikti leidžiančius naujuosius įgaliojimus **EUDA** bus pajėgesnė padėti ES ir jos valstybėms narėms spręsti šios srities uždavinius. Pagrindinės veiklos sritys bus trys: **stebėseną, pasirengimą ir kompetencijos plėtojimą** siekiant geresnių intervencinių priemonių.

Naujojo teisės akto pagrindas – 2022 m. sausio 12 d. [Europos Komisijos](#) pasiūlymas, kuriuo raginama agentūrai suteikti didesnius įgaliojimus, leisiančius vykdyti užduotis, būtinas siekiant įveikti dabartinius ir būsimus su narkotikais susijusius iššūkius. Šį mėnesį pagal ES įprastą teisėkūros procedūrą šį reglamentą priėmė [Europos Parlamentas](#) ir [ES Taryba](#).

Duomenų rinkimas, analizė ir platinimas išliks viena pagrindinių **EUDA** vykdomų užduočių. Be to, naujoji agentūra:

- **plėtos grėsmių sveikatai ir saugumui vertinimo pajėgumus**, didindama ES pasirengimą nustatyti šias naujas grėsmes ir į jas reaguoti;
- **skelbs pranešimus** naujoje Europos pranešimų apie narkotikus sistemoje (papildančioje nacionalines pranešimų sistemas ir Europos Sąjungos ankstyvojo perspėjimo apie naujas psichoaktyvias medžiagas sistemą), rinkoje atsiradus didelę riziką keliančių medžiagų;
- **stebės kombinuotą psichoaktyviųjų medžiagų vartojimą ir spręs su tuo susijusius klausimus**, nes toks vartojimas tampa vis dažnesnis ir gali pakenkti sveikatai;
- **sukurs teismo ekspertizės ir toksikologinių laboratorijų tinklą**, kad būtų skatinamas keitimasis informacija apie naujas tendencijas ir pokyčius ir nacionalinių teismo medicinos ekspertų narkotikų klausimais mokymas;
- **plėtos ir skatins faktiniais duomenimis grindžiamas intervencines priemones ir geriausią praktiką**;
- **vykdys tyrimus ir teiks paramą**, tiek su sveikata, tiek su narkotikų rinkomis ir pasiūla susijusiais klausimais;
- **rems faktiniais duomenimis grindžiamos politikos nepriklausomą vertinimą ir formavimą**;
- **atliks svarbesnį tarptautinį vaidmenį** ir rems ES kovos su narkotikais politiką daugiašaliu lygmeniu;
- **stiprins nacionalinių centrų vaidmenį**, kad valstybės narės agentūrai galėtų teikti reikiamus duomenis apie narkotikus.

EMCDDA valdybos pirmininkas Franz Pietsch pažymėjo: „Šiandien paskelbtas teisės aktas yra svarbus žingsnis stiprinant Europos gebėjimą spręsti dabartinius ir būsimus iššūkius kovos su narkotikais srityje. Tvirtai tikime, kad nuo 2024 m. Europos Sąjungos narkotikų agentūra, vykdydama savo paskirtą atitinkančius įgaliojimus, geriau padės Europos ir valstybių narių politikos formuotojams ir narkotikų srities specialistams šalinti narkotikų vartojimo priežastis ir pasekmes. Nuoširdžiai dėkojame Europos Komisijai už pateiktą pasiūlymą dėl teisės akto, o ES Tarybai pirmininkavusioms Prancūzijai, Čekijai ir Švedijai ir Europos Parlamentui – už spartų darbą, leidusį šį pasiūlymą priimti“.

EMCDDA direktorius Alexis Goosdeel sakė: „Pastaruosius 30 metų stebėjome revoliucinius narkotikų reiškinio masto ir pobūdžio pokyčius ir šiandien Europoje matome vis didesnę narkotikų pasiūlos ir vartojimo įvairovę. Vykdydami naujus įgaliojimus, padėsime ES ir jos valstybėms narėms spręsti šiuos klausimus ir stiprinsime ES pasirengimą. Kad tai pasiektume, teiksime keturių kategorijų paslaugas: numatysime naujus ir būsimus iššūkius, pranešime apie kylančią riziką ir su narkotikais susijusias grėsmes, vertinsime poreikius ir prieinamas atsakomąsias priemones ir analizuosime ir skleisime naujas žinias ir geriausią praktiką. Esame pasiruošę imtis šių darbų ir džiaugsimės po metų galėdami jums pristatyti naująją agentūrą.“

Pastabos

Europos Sąjungos oficialusis leidinys, L 166, 66 tomas, 2023 m. birželio 30 d.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L:2023:166:TOC>

2023 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1322 dėl Europos Sąjungos narkotikų agentūros (EUDA), kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1920/2006.

<https://eur-lex.europa.eu/legal->

[content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2023.166.01.0006.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2023%3A166%3ATOC](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2023.166.01.0006.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2023%3A166%3ATOC)